

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214208223
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214208223.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. D., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka K. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXXX/XA, K.-J. J. a otec U. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXXX/XA, K.-J. J., obaja rodičia zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman BLAŽEK, s. r. o. so sídlom Pohraničná 4, Komárno, IČO: 36 721 123, o návrhu otca maloletého dieťaťa na schválenie právneho úkonu v mene maloletého dieťaťa, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 24. 06. 2014 č. k. 12P/132/2014-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa m e n í takto:

Súd schvaľuje právny úkon v mene maloletého a to zmluvu o zriadení práva vecného bremena zo dňa 25. 04. 2014, uzatvorenú medzi povinným maloletým A. D., rodeným D., nar. XX. XX. XXXX, bytom K.-J. J., H. XXXX/XA, zastúpeným K.. W. E., nar. XX. XX. XXXX, povereným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno a oprávnenými: K. I., rodená I., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX a U. D. rodeným D., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, obaja bytom K.-J. J., H. XXXX/XA, predmetom ktorej je zriadenie práva vecného bremena doživotného bývania a užívania nehnuteľností vedených Okresným úradom Komárno, odbor katastrálny na LV č. XXXX, kat. úz. K., obec K. ako parcely registra "C" č. 589/21 o výmere 906 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. 589/71 o výmere 954 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. č. 589/21, v prospech oprávnených.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na schválenie právneho úkonu v mene mal. A. D., nar. XX. XX. XXXX zamietol. O trovách konania účastníkov rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 28 ods. 1 Zákona o rodine, § 28 Občianskeho zákonníka a § 179 OSP a zistený skutkový stav. Uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal schválenia právneho úkonu v mene mal. A. D., nar. XX. XX. XXXX, a to zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 25. 04. 2014, predmetom ktorého je doživotné bývanie a užívanie nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX, kat. územie a obec K., a to pozemok parcela č. 589/71 - záhrady o výmere 954 m² a parc. č. 589/21 - zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 906 m², na ktorej parcele leží rodinný dom so súpisným číslom XXX, a to v prospech rodičov maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 7P/157/2012-21 zo dňa 21. 08. 2012 súd schválil v mene maloletého dieťaťa právny úkon - kúpnu zmluvu uzatvorenú dňa 13. 06. 2012, na základe ktorej

maloletý nadobudol majetok. V čase nadobudnutia tohto majetku boli rodičia maloletého dieťaťa ako zákonní zástupcovia uzrozmene s nadobudnutím takéhoto majetku, súhlasili s tým a žiadali takýto právny úkon schváliť ako právny úkon v záujme maloletého dieťaťa, bez zriadenia akéhokoľvek vecného bremena z dôvodu, že o tejto možnosti nevedeli. Súd rozhodujúci o návrhu otca maloletého dieťaťa na schválenie zmluvy o zriadení vecného bremena musí v prvom a rozhodujúcom rade skúmať, či takýto právny úkon je v záujme maloletého dieťaťa v zmysle ustanovenia § 179 OSP. Podľa názoru súdu v konkrétnom prípade nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zriadené vecné bremeno doživotného bývania a užívania nehnuteľností, ktorej výlučným vlastníkom je maloletý. Súd v konkrétnom prípade nezistil žiadny dôvod na to, aby obmedzil absolútne vlastnícke právo maloletého dieťaťa v prospech jeho rodičov zriadením vecného bremena, a to ešte bezodplatne. Súd dôvod rodičov maloletého dieťaťa, že ak bude nehnuteľnosť týmto spôsobom zaťažená vecným bremenom, takáto je ľahšie strážiteľná pred neželanými útokmi tretích osôb, nepovažoval za právne relevantný. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ OSP.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol odvolaním navrhovateľ - otec maloletého A.. V podanom odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa pochybil, keď veci nevenoval náležitú pozornosť a dostatočne citlivo nezvážil všetky okolnosti prípadu. V prvom rade je potrebné si uvedomiť, že sa jedná o vzťah medzi rodičmi a dieťaťom, čiže o osoby, medzi ktorými je to najhlbšie rodinné puto. Rodičia sú tými poslednými, ktorí by chceli pre svoje dieťa niečo zlé. Predmetným právnym úkonom nesledovali žiadny iný cieľ, iba dobro pre svoje dieťa. Napadnutým rozsudkom však súd prvého stupňa neprimerane nepriaznivo zasiahol do týchto vzťahov a záujmy jednotlivých členov rodiny sa umelo roztrhli. Ak by sa zriaďovalo právo vecného bremena v prospech inej osoby, ako sú rodičia povinného, bolo by namieste skúmať záujem maloletého a dá sa vopred oprávnene tvrdiť, že by to nemuselo byť v súlade so záujmami maloletého. Vynesením napadnutého rozsudku však boli rodičia postavení na roveň akejkolvek cudzej osoby. Ďalej poukázal na to, že okrem citovej stránky, je tu aj stránka morálna. Kúpnu cenu uhradil otec maloletého dieťaťa a nehnuteľnosť kupoval v podstate pre potreby celej rodiny. O nehnuteľnosť sa rodičia naďalej starajú, zveľaďujú ju, investujú do nej, platia dane a všetky ostatné náklady súvisiace s jej užívaním. Je v záujme maloletého, aby tieto výdavky znášali rodičia. Pričinením rodičov maloletý získal majetok nie malej hodnoty a je určitým morálnym zadosťučinením, aby rodičia mali v nehnuteľnosti, ktorú obývajú a užívajú, právo doživotného bývania a užívania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie i matka maloletého A., domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že je namieste položiť si otázku, či je v rozpore so záujmami maloletého, aby zabezpečil bývanie svojim vlastným rodičom, ktorý ho priviedli na svet, živia ho, starajú sa o neho a chránia ho.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniam matky a otca písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 2 písm. a/ OSP a podľa § 214 ods. 1 OSP na odvolacom pojednávaní doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť.

Predmetom konania je návrh otca, doručený súdu prvého stupňa dňa 28. 04. 2014, na schválenie právneho úkonu v mene maloletého A. D., nar. XX. XX. XXXX, a to zmluvy o zriadení práva vecného bremena zo dňa 25. 04. 2014, uzatvorenej medzi povinným maloletým A. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom K.-J. J., H. XXXX/XA, zastúpeným K.. W. E., nar. XX. XX. XXXX, povereným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno a oprávnenými: K. I., nar. XX. XX. XXXX a U. D., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom K.-J. J., H. XXXX/XA, predmetom ktorej je zriadenie práva vecného bremena doživotného bývania a užívania nehnuteľností vedených Okresným úradom Komárno, odbor katastrálny na LV č. XXXX, kat. úz. K., obec K. ako parcely registra "C" č. 589/21 o výmere 906 m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 589/71 o výmere 954 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. č. 589/21, v prospech oprávnených. V priebehu konania pred súdom prvého stupňa otec, ako i matka maloletého A. opreli dôvodnosť podaného návrhu otca o súlad právneho úkonu so záujmom maloletého dieťaťa, ktorý bude i týmto spôsobom chránený pred negatívnym vplyvom tretích osôb. Napadnutým rozsudkom

súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol, keď ustálil taký právny záver, že v danom prípade nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zriadené vecné bremeno doživotného bývania a užívania v nehnuteľnosti vo vlastníctve maloletého, v prospech rodičov dieťaťa.

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 179 OSP, ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

Zákonné ustanovenie § 179 OSP ustanovuje postup súdu, ktorý je potrebný na platnosť právnych úkonov, ktoré za maloletého urobil jeho zákonný zástupca s ohľadom na hmotnoprávne ustanovenie o spôsobilosti na právne úkony maloletých. Zásadným kritériom na posúdenie v predmetnom konaní je záujem maloletého, keď súd rozhoduje o schválení už urobeného právneho úkonu, pričom záujem maloletého dieťaťa sa posudzuje v každom konkrétnom prípade individuálne.

Vecné bremená sa vyznačujú tým, že spočívajú v obmedzení vlastníka nehnuteľnosti, buď za účelom prospešnejšieho využívania nehnuteľnosti alebo konkrétneho vlastníka, alebo v prospech určitej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Vecné bremená predstavujú obmedzenie vlastníckych práv vlastníka nehnuteľnosti a to tak, že je povinný niečo strpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. To však neznamená, že by bol vlastník zbavený subjektívnych práv uvedených v § 123 Občianskeho zákonníka. Vecné bremeno vlastníka iba obmedzuje v užívaní a používaní veci, ale nezabavuje ho možnosti disponovať s predmetom vlastníctva, zaťažiť nehnuteľnosť iným vecným právom ani možnosti zmeniť účel užívania nehnuteľnosti.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, po doplnení dokazovania vypočítaním účastníkov konania na odvolacom pojednávaní, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je správne a je potrebné ho v zmysle ustanovenia § 220 OSP zmeniť. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním síce správne zistil skutkový stav veci, taktiež aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov, avšak v danej veci dospel k nesprávnemu právnomu záveru, keď ustálil, že návrh navrhovateľa - otca maloletého A. D. na schválenie právneho úkonu nie je dôvodný.

V prejednávannej veci je nespornou skutočnosť, že Okresný súd Komárno rozsudkom č. k. 7P/157/2012-21 zo dňa 21. 08. 2013 schválil v mene maloletého dieťaťa právny úkon - kúpnu zmluvu uzatvorenú dňa 13. 06. 2012 medzi predávajúcou K. K. a kupujúcim A. D., predmetom ktorej bola nehnuteľnosť vedená býv. Správou katastra Komárno na LV č. XXXX pre k. ú. K., obec K. ako rodinný dom so súpisným číslom XXX na parc. č. 589/21, parcela reg. „C“ č. 589/21 vo výmere 906 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ č. 589/71 - záhrady vo výmere 954 m². Taktiež je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 12P/31/2014 bol uznesením súdu zo dňa 14. 02. 2014 č. k. 12P/31/2014-6 maloletému A. ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, na uzavretie Zmluvy o zriadení práva vecného bremena doživotného užívania medzi maloletým dieťaťom ako povinným z vecného bremena a rodičmi maloletého ako oprávnenými, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti zapísané katastrálnym odborom Okresného úradu Komárno na LV č. XXXX, k. ú. K., obec K. ako rodinný dom so súpisným číslom XXX na parc. č. 589/21, parcela reg. „C“ č. 589/21 vo výmere 906 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ č. 589/71 - záhrady vo výmere 954 m². Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa, po jeho doplnení na odvolacom pojednávaní, vyplýva, že náklady spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti, ako i pravidelné výdavky spojené s jej užívaním hradí navrhovateľ - otec maloletého A., ktorý nehnuteľnosť tiež zhodnocuje formou stavebných prác. Rodičia dieťaťa, ako i maloleté dieťa aktuálne v nehnuteľnosti trvale nebývajú, avšak ju užívajú takým spôsobom, že na nehnuteľnosť pravidelne chodia, podľa udania matky denne.

V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval neopodstatnenosť návrhu navrhovateľa z dôvodu, že právny úkon v mene maloletého A. nie je v záujme maloletého dieťaťa. Tak, ako už odvolací súd konštatoval vyššie, záujem maloletého dieťaťa je potrebné posudzovať v každom konkrétnom prípade individuálne. Odvolací súd nie je toho názoru, že zriadenie vecného bremena, a to práva doživotného bývania osobám, ktoré je potrebné považovať za osoby dieťaťu najbližšie, t.j. jeho rodičom, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do výkonu vlastníckeho práva maloletého A. a to k nehnuteľnosti, ktorej vlastnícke právo dieťa nadobudlo zásluhou rodičov. Skutočnosť, že v dôsledku existencie vecného bremena bude dieťa ako osoba povinná z vecného bremena musieť niečo strpieť, v danom prípade výkon práva doživotného bývania rodičov, nie je možné bez dôsledného posúdenia okolností danej veci, považovať za takú, ktorá by bola v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd predovšetkým udáva, že osobami oprávnenými z vecného bremena sú rodičia maloletého A., t.j. osoby, ktoré primárne vo všeobecnosti sledujú a chránia najlepší záujem svojho dieťaťa. Navyiac je potrebné uviesť, že je predovšetkým v záujme dieťaťa, ktoré aktuálne samo nemá možnosť nehnuteľnosť zveľaďovať, aby sa predmet jeho vlastníckeho práva udržiaval v stave, ktorý neznižuje jeho hodnotu, resp. aby sa zveľaďoval. Z dokazovania v danej veci je pritom nepochybné, že nehnuteľnosť vo vlastníctve maloletého A. je jeho rodičmi, predovšetkým otcom dieťaťa, zveľaďovaná, a to vrátane realizácie úhrad spojených s jej vlastníctvom, ako i užívaním, pričom tieto náklady, ako i investície neznáša len pomerne (vo vzťahu k vlastníkovi), ale v celom rozsahu. I s ohľadom na uvedené, súd nevidel rozpor so záujmom maloletého dieťaťa ani v skutočnosti, že vecné bremeno bolo dojednané bezodplatne, pretože vo všeobecnosti takýmto dojednaním nie je dotknutá povinnosť oprávneného znášať primerané náklady na zachovanie a údržbu nehnuteľnosti, ktorú užíva. V danej právnej veci je pritom nepochybné, že oprávnené osoby sa na úhrade nákladov nepodieľajú len v primeranom rozsahu, ale tieto znášajú v celom rozsahu. Odvolací súd ďalej poznamenáva, že na rozdiel od súdu prvého stupňa, dôvod rodičov dieťaťa, o ktorý otec oprel opodstatnenosť jeho návrhu, a to snaha o ochranu dieťaťa pred negatívnym vplyvom tretích osôb, nepovažoval za irelevantný, keď primárnou snahou rodiča je ochrana dieťaťa vo všetkých aspektoch jeho života, vrátane ochrany jeho vlastníctva a dispozície s ním. Z výsledkov vykonaného dokazovania v tejto veci, po zohľadnení všetkých rozhodujúcich okolností veci, odvolací súd dospel k záveru, že právny úkon v mene maloletého dieťa nemožno považovať za rozporný so záujmom dieťaťa, ale naopak, za úkon, ktorý je v záujme maloletého dieťaťa, a to jednak z hľadiska ochrany jeho vlastníckeho práva, zveľaďovania a udržiavania predmetu jeho vlastníctva a v neposlednom rade i dlhodobého upevňovania rodinnoprávných vzťahov.

S ohľadom na dôvody uvedené odvolacím súdom vyššie, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.